

Для ризиків споживачів туристських послуг запропоновано класифікувати згідно характеру наслідків, як дуже важкі, важкі, середньої важкості, незначні, і тривалістю дії таких наслідків, як довгих або короткотермінових; їх важко класифікувати за різними критеріями, тому що більшість з ризикових випадків схожі за певною ознакою, проте можуть відрізнятися через суттєві нюанси; такі ризикові ситуації нерідко впливають одна з одної, як, наприклад, втрата майна, що є фактором стресового стану, яке вже зашкоджує здоров'ю.

Ризики туристів мають опосередкований вплив на діяльність підприємств не тільки у зв'язку з існуванням певного обов'язку, покладеного вітчизняним законодавством на туристське підприємство, щодо забезпечення страхування туристів, чи шляхом реалізації туристу страхових послуг як від посередника між страховиком і страхувальником, чи шляхом контролю за наявністю власної страховки у туриста, що отримана без втручання в процес страхування даного туристського підприємства.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКОГО РИНКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дорошенко М.С.

Науковий керівник – Богдан Н.М., д-р екон. наук, доцент

Туристська галузь є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до бюджету та сприяє активізації і стимулюванню роботи цілої мережі галузей народного господарства: будівництва, торгівлі, сільського господарства, виробництва товарів народного споживання, транспорту та зв'язку тощо. Індустрія туризму має найбільш сильний ефект мультиплікатора, ніж більшість інших економічних галузей.

У Харківській області існують вагомі передумови для того, щоб увійти до найбільш розвинутих у туристському відношенні регіонів України та Європи. Харківщина має вигідне геополітичне розташування, комфортні мікрокліматичні умови, різноманітний ландшафт, унікальну флору і фауну, історико-культурну спадщину, розвинуту мережу транспортного сполучення, достатні людські, матеріальні ресурси. На сьогоднішній час ринок туристських послуг України, зокрема, Харківської області, знаходиться у стані кризи.

Найбільшого розвитку в Харківському регіоні набули:

– історико-культурний туризм, що ґрунтується на екскурсійній зацікавленості до пам'яток історії та культури на території міста як з боку внутрішньо-українських споживачів (в основному у форматах

освітнього туризму, поїздок вихідного дня тощо), так і з боку іноземних гостей;

- сільський та зелений туризм;
- спортивний туризм;
- діловий туризм;
- міський туризм (шопінг, дозвілля й розваги), у першу чергу для жителів Харківського регіону.

Аналіз ресурсного забезпечення розвитку туризму в Харківській області та результати попередніх досліджень дозволяють стверджувати, що для регіону пріоритетними є: діловий туризм; історико-культурний туризм; сільський та зелений туризм; мисливський та рибальський туризм.

Харківська область, володіючи великим туристським потенціалом, може запропонувати в контексті євро-інтеграційних перспектив та розвитку туристського потенціалу об'єкти природно-заповідного фонду, історико-культурні об'єкти, пам'ятки архітектури та інше.

Але в даний час область має порівнянно нерозвинену туристську інфраструктуру, що не дозволяє істотно збільшити розвиток іноземного туризму і залучити туристів з інших регіонів України. Матеріальна база туризму потребує реконструкції, потрібне істотне розширення мережі туристських об'єктів та послуг.

Певні складнощі в наданні якісних туристичних послуг в регіоні створюють:

1. Матеріально-технічна база. У готелях області якість наданих послуг не відповідає ціні, тобто ціна на послуги перевищена. Низька доступність і незадовільний технічний та естетичний стан основної маси найбільш важливих об'єктів туристського показу в регіоні. Низький рівень розвитку туристської і допоміжної інфраструктури у поєднанні з низьким ступенем задоволення вимог міжнародних галузевих стандартів у туризмі;

2. Рекламно-інформаційне забезпечення та маркетинг туристської діяльності регіону дуже низькі (мало хто знає про туристські об'єкти регіону; не проводяться маркетингові дослідження; не відслідковуються попит на маршрути);

3. Туроператори мало займаються розробкою нових туристських маршрутів, так як вони вимагають створення інфраструктури туризму, багато визначних місць в районах області взагалі не представляються туристам;

4. Підготовка кадрів. Нестача кваліфікованих трудових ресурсів у сфері туризму та недостатньо висока якість підготовки фахівців для туристського сектора.

Концепція розвитку туризму в Харківській області до 2020 року розглядає туризм як один з пріоритетних напрямів розвитку економіки регіону. «Метою розвитку туризму в Харківській області до 2020 року є інтенсифікація галузі, передусім, зростання її ролі в соціально-економічному житті регіону шляхом ефективного використання наявного туристичного потенціалу на основі принципів сталого розвитку. Створення на цій основі умов для розвитку людського капіталу, забезпечення зайнятості населення, зростання доходів, формування національної та регіональної конкурентоспроможності».

Регіональна туристська політика в Харківському регіоні має бути спрямована на розвиток внутрішнього і в'їзного туризму, підвищення значущості районів області у розвитку туристичної галузі їх тісний зв'язок з економікою регіону.

Для туристського комплексу регіону найважливішим завданням є не тільки утримання існуючої частки ринку, а й розширення ринкової ніші, вихід на інші цільові ринки. З метою просування регіональних турпродуктів на зовнішніх ринках потрібно створення і розвиток регіональної системи просування послуг

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ТУРИСТСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ

Зотіков Д.С.

Науковий керівник – Богдан Н.М., д-р екон. наук, доцент

Управління фінансово-економічною безпекою підприємств туризму є запорукою їх успішного розвитку та одним з чинників формування соціально-економічної безпеки зокрема галузі, і, загалом, держави. Діяльність підприємств туризму у сучасних умовах супроводжується постійним впливом негативних зовнішніх та внутрішніх загроз. Тому ефективність їх діяльності значно залежить від правильності вибору та реалізації стратегії управління фінансово-економічною безпекою, адже відомо, що ефективне управління нею може на 60% знизити його прями та непрями збитки.

Практика управління фінансово-економічною безпекою підприємств туризму повинна враховувати і потреби ринку та вимоги чинного законодавства.

Проблема управління фінансово-економічною безпекою підпри-